

ДЫЯРУШ Нумар Першы, 1997 год

ОРГАН ЗБС ЛУ

Лінгвістычная Універсытэта

Грыўітаньне, шанюны чытач! Дыяруш ЛУ — гэта дэбютны жыццёвы лінгвістычнага Універсытэта, зго факульгэтау, катэдрау, інтэрнатау і канешне ж студэнтау. Дыяруш ёсць выданьне некажэдняе, у якім друкуецца аўтары са сваёй асабістай назірання і думкамі. Улічваючы, што студэнцкі рух у посткамуністычным Беларусі слаба развіты, заснавальнікам Дыяруша зьяўляецца Захаднічаньне Беларускай Студэнтау, а расповед пра дзеячасьць студэнцкіх і маладзёвых арганізацыяў будзе адным з накірункаў. Іншы накірунак — гэта знаёмства з падобнымі ўражэньнямі маладзёвымі структурамі і выданьнямі. У самага пачатку, выданьне Дыяруша задумана як эксперыментальнае, і судзіцьце нашага дэбютніка, аднаго з нешматлікіх, вырашае вы, нашы чытачы.

Ларуа Дэвэ
заснавальнік Дыяруша

Грыўітаньне, шанюны студэнт. Ты трымаеш у руках першы (кожма) нумар "Дыяруша Лінгвістычнага Універсытэта". Спадзеемся, тут ты зможаш па толькі знаёмым шкарэў і патрэбную інфармацыю, але і вырашаець свей "лісьмешчыкі" талент. У гэце праблема з нешматлікіх выкладчыкаў? Ты сутыкнуўся з несправядлівасьцю з боку ўніверсытэцкай адміністрацыі? Ты хочаш даць прызнаньне асьвету, каб набыць перад сьвецім канспірат? Дыяруш гэтае выданьне можа стацца тым сьродкам, з дапамогаю якога ты зможаш падзяліцца гэстай інфармацыяй з іншымі інтэлектуаламі. Мы спадзеемся на зваротную сувязь з тасю.

Ліўка і Гухарцаў
заснавальнік Дыяруша

ВІНШАВАНЬНІ З РАЗЬМЕРКАВАНЬНЕМ

Шанюны студэнт, віншуюем цябе! Вырашана праблема твайго працаўладкаваньня. Так-так, не здзіўляйся. Пасьля заканчэньня вучобы, дзякуючы клапатлівасьці сёньнішніх улад, ты паядзеш у школу, хутчэй за ўсё вясковую, дзе будзеш "зашыбаць", у лепшым выпадку, 40 даляраў у месяц. Праўда, калі ты згодзішся працаваць у Чарнобыльскай зоне, то атрымаеш да свайго настаўніцкага заробку яшчэ колькі тысячаў рублёў. Завядзеш курак, парсючка — мо неяк і выцягнеш. І гэта не важна, хочаш ты ці не. У цябе ёсць доўг. Дарагі студэнт! Ты даўжнік перад дзяржавай. Ты думаеш, што атрымліваеш адукацыю на грошы, якія ў якасьці падаткаў плацяць твае бацькі? Ты жорстка памыляешся, як казаў габрэў Давід у "Камедыі" Маршэўскага. Гэта не бацькі, а добрыя дзядзькі, якія прыдумалі прымусовае разьмяркаваньне, асабіста са сваіх кішэняў аплочваюць табе, студэнт, тваю вучобу. Карацей кажучы: "Arbeiten!"

У Вялікабрытаніі настаўнік пачатковых класаў атрымлівае, калі перавесць ў наш эквівалент, каля 30 мільёнаў рублёў. Гэта пры тым, што кошты беларускія ўпэўнена рушаць да сусьветных. Можа, каб зрабіць такія заробкі ў нас, то і не трэба было б заганыць цябе ў школу? Сам бы пайшоў. Не, у нас прырытэты іншыя. Так, напрыклад, месячнага заробку спецназаўца хапіла б, каб

забясьпечыць 4-ом выкладчыкам аклад у 100 даляраў. Але яны не ўмеюць галавой разьбіваць цэглу і раўсцьці "кій-я!". Лепш за ўсё сагнаць студэнтаў у кучу ды пагнаць на адпрацоўку за калейкі. Нічога — ня ўбудзе.

Аднак мне здаецца, што ўсё ж такі ўбудзе, дарагі калега. Па-першае, мы ў сваёй большасьці людзі пры сваім розуме і самі ў стане вызначыць, куды пайсьці працаваць. Па-другое, паступаючы ў Лінгвістычны ўніверсытэт, ніякіх кантрактаў аб адпрацоўцы ты не падпісваў, а Канстытуцыя дае табе права на вольны выбар працы. Па-трэцяе, калі настаўнікі будуць атрымліваць дастойныя заробкі, то... Гэта ўсё ясныя для кожнага чалавека аксіёмы і іх ня трэба пералічваць.

Што ж рабіць? Ня горбіся, выпрастайся, узымі галаву, паўтары некалькі разоў сабе: "Я — нармальны чалавек" і з усім сваім максымалісцка-юнацкім запалам скажы "НЕ!" Ды так — каб пачулі намерсе.

Рэдакцыя

ГІСТОРЫЯ СТВАРЭННЯ

“ПРАМОГА ДЗЕЯННЯ” (ПД) У МДЗЛУ

Кожны, узяўшыся пісаць гісторыю, дакладна нясе на сабе абавязкі. Такі факт як стварэнне новага маладзёвага арганізму на Беларусі ёсць рэч зусім незвычайная, а тым больш стварэнне “уплывовай маладзёвай арганізацыі”, ды яшчэ пад кантролем і з дапамогаю прэзідэнта Лукашэнкі пачало напругаць розумы ня толькі студэнцтва, але ж і кіраўніцтва ВНУ.

Адзін з першых крокаў, які зрабіла ПД – гэта выпуск улёткі. Першае пытаньне, якое задае ПД: “Пачаму сёння ўся **нармальная** маладзёж уступае ў ПД?”. Застаецца толькі зазначыць, што, калі вы яшчэ не ўступілі ў ПД, вы зьяўляецеся **ненармальнай** моладзьдзю.

Далей я хацеў бы прадставіць вашай увазе тыя мэты, якія ставіць перад сабою ПД:

- “сваіх” у абіду не даваць;
- інтарэсы моладзі абараняць;
- праціўнікаў беспашчадна падавляць.

Рыфмееца, рыфмееца і нагадвае знаёмую рэчочку. Мы канешне не ставім пад сумнеў першыя два пункты, асабліва, гэта падаецца натуральным, што такія сябры ПД, як сын Лукашэнкі ці Ціцянкова (улічваючы другія і трэція бюджэты апошняга) зробіць усё магчымае, каб калгасьнік Вася ці даярка Фёкла маглі з вышэйзгаданымі ганаровымі сябрамі кіраўніцтва ПД вырашаць пытаньні маладзёвай палітыцы РБ і не толькі яе. Я думаю, шановныя чытачы ня маюць нават аніякіх пытаньняў і сумневаў наконт рэальнасьці выкананьня гэтых двух пунктаў.

Але ж што датычыцца

трэцяга пункту, вы, мае шановныя калегі, перагнулі. Вас жа гэтыя “гнюсныя нацыяналісты” аб’являць тэарыстамі, крміналізаванай групоўкай моладзі, якія ставяць пад мэту дыскрэдытацыю чэснага імя Аляксандра Грыгорыча.

Зьяўленьне “азнаямляльнай улёткі” плюс выказваньні Грыгорыча па тэлебачаньні і радыё, плюс камэнтары ў незалежных мас-мэдыя, і пра арганізацыю, якая ставіць перад сабою мэту падтрымкі палітыкі прэзідэнта, сталі казаць усе.

У адной з дакладных запісак Грыгорыча можна было даведацца, што ПД будзе аказвацца адмысловая дапамога з боку дзяржаўных структураў на пачатковых этапах фармаваньня й арганізацыі. Вельмі чакалі зьяўленьня такой структуры, дакладней маладзёвай арганізацыі, і ў нашым унівэрсытэце, чакалі, таму што ведалі, што будучы людзі, знойдуцца, якія пажадаюць ісьці шляхамі ляннізма-сталінізма-лукашызма. Такія людзі, для якіх першае і

галоўнае – кар’ера, заўсёды былі, ёсць і будуць. Гэтыя маладыя людзі зрабілі свой выбар, яны выбралі аўтарытарны рэжым Лукашэнкі. Пакуль будзе існаваць рэжым – будучы існаваць і яны, менавіта існаваць, а не жыць. Таму што жыць – гэта не баяцца, не баяцца за заўтрашні дзень. А тое, што аўтарытарызм раней ці пазьней скончыцца, у гэтым я не сумняюся.

У дзень, калі было пасмурна і йшоў дождж, па ўнівэрсытэту прайшла чутка, што ПД прыйшла да рэктара, паказала нейкую паперку, патрабавала памяшканьне і ў выніку яго атрамала. Было гэта напярэдадні дня Сьвятога Валянціна і гэтая навіна абляцела ўсе калідоры МДЗЛУ. Адмоўна аднесьліся да стварэньня такой арганізацыі ва ўнівэрсытэце ня толькі студэнты, але ж і выкладчыкі. Самыя простыя мяккія выказваньні, якія гучалі: “Ды гэта ж фашысты маладыя...”, “Камсамол у выглядзе Лукамола вяртаецца”.

У той жа час пачалася

пачатковая праца па прыцягненні студэнтаў у ПД і фармаваньні яе па факультэтах. Пакуль ня ўзьнік першы бар'ер. 14 лютага, у дзень Сьвятога Валянціна, моладзь для якой гэты дзень быў сапраўдным сьвятам, вырашыла далучыцца да астатняй Эўропы, каб адзначыць гэтак сьвята закаханых. Маладыя хлопцы і дзяўчаты зрабілі сьвяточнае шэсьце, якое не змагло зразумець ні сам Грыгорыч, ні ворганы, якія накіравалі на моладзь унутраныя войскі і АМАП. Таму што гэта было для іх нешта чужое, што падкрэслівае права адпачываць толькі ў вольнай краіне. Кажуць, Грыгорыч быў моцна закаханы, і была ў яго страсьць. Гэтая страсьць застаецца ў яго і дагэтуль, страсьць да ўлады, якую проста так не спыніць, не стрымаць...

Падчас акцыі моладзь уручыла прадстаўнікам эўрапейскіх амбасадаў пэтыцыі, у якіх выказвала сваю занепакоенасьць сытуацыяй, якая склалася на Беларусі. Шмат удзельнікаў акцыі не па сваёй волі мусілі працягваць гэты сьвяточны дзень у РАУСах, а пасля некаторыя атрымалі непамерна вялікія штрафы.

У гэты самы дзень Сьвятога Валентына нашыя героі – МА ПД у адказ “інакадумаючай” моладзі вырашылі таксама прызнацца ў сваім каханьні. Чамусьці гэтым аб'ектам стаў Лукашэнка, а пасля гэтага акрамя як вычварэнцамі прадстаўнікоў ПД назваць не прадстаўляецца магчымым. На акцыю прыйшла моладзь, якую выклікалі па сьпісах дэканатаў і якую вызвалілі ад заняткаў. Некаторыя нават пасьля акцыі з партрэтамі Лукашэнкі, потым далучаліся і да шэсьця моладзі.

На наступны дзень ва

ўнівэрсытэце сталі вядомыя некаторыя факты сьвятаваньня ПД МДЗЛУ свайго каханьня да прэзыдэнта. Рэктар выпадкова зайшла ў памяшканьне выдзеленае ПД і ўбачыла малянак з агітплярката савецкіх часоў: “Моладзь і п'янства”. На наступны дзень у ПД МДЗЛУ ужо не было памяшканьня і старшыні, якому аб'явілі строгую вымову. Так слаўна пачалі – і такі фінал. Раней мы думалі, такое бывае толькі ў кіно, але ж ня ўсё так проста, як здавалася на першы погляд. ПД ня толькі не рэтыравалася, але ж наадварот пачала дзейнічаць з большай нахабнасьцю.

Правільна, спачатку трэба, каб былі структуры на кожным факультэце. І пайшлі тады маладыя студэнты з прапановамі аб ўступленьні па розным паверхам, калідорам, карпусам. Але ж, каб неяк прыцягнуць студэнтаў, трэба іх неяк зацікавіць. А як? На ўсіх зразумела пэйджэраў ня хопіць, а выходзіць на вуліцу і праяўляць сваё каханьне да “усенародна абранага” “прадстаўніка беларускага народа” жадаючых ня шмат. Вось і прыходзіцца ламаць галаву лідарам ПД, як пазбавіцца той блакады ў міжнароднай сфэры, якую потам зарабіў Лукашэнка і адначасова прапаноўвае пашыраць у той жа сфэры кантакты. Канешне, ёсьць усход, – адкажуць прадстаўнікі ПД, і будуць правы. Але ж мангольская ці адна з славянскіх – выкладаюцца не на такім узроўні як нямецкая ці ангельская.

На дадзены момант прадстаўнікі ПД маюць астранамічныя лічбы сваіх прыхільнікаў у нашым унівэрсытэце. Нешта не верыцца. Моладзь з Лінгвістычнага ўнівэрсытэта пераважна можна пабачыць на мітынгх апазыцыі, чым ля пікетаў

Амэрыканскай амбасады.

Як бы то не было, але ж ПД Лінгвістычнага ўнівэрсытэту дыскрыдытавала сабе. Можна ўявіць сабе, што здарылася ў астатніх унівэрсытэтах. Зараз трэба лічыць, што прэзыдэнцкая акцыя па стварэньні ЛукаМола на базе ПД правалілася. Наступны этап – Беларускі Патрыятычны Саюз Моладзі, стварэньне якога адбудзецца ў траўні месяцы.

Лянуа Дэво

P.S. Калі быў змакетаваны гэты нумар Дыяруша былі вядомыя некаторыя падрабязнасьці разьвіцьця далейшых падзеяў.

Напрыклад, Выканаўчы Савет ПД выказаў недавер Севе Янчэўскаму (інкрымінаваў быцам бы супрацоўніцтва з Задзінчаньнем Беларускіх Студэнтаў і інш.) і выключыў яго са складу арганізацыі ПД, у тым ліку з пасады старшыні. У свой бок Сева абвінаваціў сваіх былых папчнікаў з ПД у сувязі з Славянскім Сабарам “Белая Русь” і выключыў іх са складу аргкамітэта па правядзеньню ўстаноўчага сходу БПСМ. Пытаньне для высокіх інтэлектуалаў: “Каго прадстаўляў Сева Янчэўскі на з'ездзе БПСМ, калі ён ужо быў выключаны з ПД?”

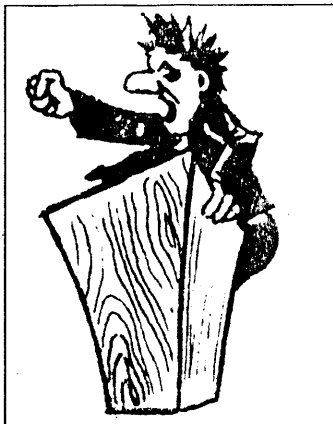
У Менску прайшоў з'езд БПСМ. Шмат хто пасьля яго правядзеньня задаваў сабе пытаньні, чаму былі невыбраны на пасаду першага старшыні БПСМ Аляксандр Лукашэнка, ён жа прэзыдэнт Нацыянальнага Алімпійскага Камітэту, ён жа Прэзыдэнт...

Усё ж такі чаму быць -- таго не мінаваць. Аляксандр Грыгорыч стрымаў сваё слова і падзяліўся абяцанам “уладаю”. Вядома, што некаторыя студэнты і Лінгвістычнага ўнівэрсытэту ўвайшлі ў кіраўнічы склад БПСМ, але падрабязныя навіны чакайце ў наступным нумары.

ХАДЗІЦЕ НА ЛЕКЦЫІ, БРАТЫ

Бяспрэчна, што кожны з нас хаця б адзін раз у сваім студэнцкім жыцці быў на лекцыі, прагна ўважаючы выслоўям ін'язаскіх аракулаў. Асабіста я вост ўжо пяты год з задавальненнем прыходжу паслухаць мацёрых лектараў-прафэсараў, якіх усе вы "в лице может и знаете, а по фамилии, тем более, не знаете", як выказаўся адзін з іх, дацэнт Л. "За 25 лет работы было уже столько студентов, что не родился ещё такой студент, чтобы я не был заинтересован, чтобы он родился", — шчыра паведаміў ён нам, тады яшчэ першакурснікам. І нікога не заставалася рабіць, як выслуховаць байкі пра тое, што жылі-былі дзесьці "немцы, французы и прочие шведы", пра тое, што калі "70 тысяч округлить до 11%, то выходит, что не было белорусов; было несколько процентов, которые можно отбросить; короче, не было белорусов". І можаце, "хоть жизнь с убийством кончить", але ў адзін цудоўны дзень "вся Прибалтика стала свободной, за исключением Украины". Магчыма, менавіта таму продкі нашыя "за палку работали, за трудодень; поставят эту палочку пустую, да и ту придут партизаны и заберут..." Ну як, здагадаліся,

аб кім ідзе размова? Ну як жа! Ён жа не стамляўся паўтараць сваю каронную фразу: "У меня была одна студентка, так она все пять лет имела только у меня..." А на здзіўленыя погляды аўдыторыі адказ быў наступным: "Именно об этом я и имею в виду". Убачыўшы яшчэ больш перакошаныя ад неразумнення і

страху твары студэнтак, ён пачынаў размаўляць сам з сабою: "Кому мне это надо?! Кому ты это мне объясняешь?!" І, нарэшце, "приватизонные чеки" "злысных врагов" і "Троцкого, стибрившего чью-то идею," заканчваў званок.

Размаітая студэнцкая маса перакачоўвала ў іншую аўдыторыю, дзе новы дзядзька філасофстваваў аб тым, што "все

люди термиты и муравьи. Мы все делаем счастливо, радостно. Мы - Павлики Морозовы". А жывём мы "плохо только потому, что мы не марксисты". "Я, — неяк сказаў ён, — могу столько химии в землю залпом дать, что у меня марципаны расти будут". Ну а нам застаецца "растить на этой земле быков, зубров, лягушек — кого угодно!" І паспрабуйце пераблытаць на экзамене "божий дар с яичницей", — гамон. Калегі ж паважаюча прафэсара і ўвогуле ўражваюць эрудыцыяй і кемліваасцю.

Памятаю, спаў я неяк на лекцыі, як раптам разбудзіў мяне лямант. "Фаллос!!!" — выгнула цёця, што стаяла за кафедрай і нагадвала мне сялянку з вядомай кампазіцыі скульптара Мухінай. Кожны другі падумаў: "Ці не я?" А ці ведаеце вы, што "иконы — это изображения богов на досках?" Не? І пра "тазобедренные повязки" не чулі? І ніколі ня бачылі з вакон ін'яза "русских, чёрных спаниелей в яблоках"? Хадзіце на лекцыі, браты. І ў заканчэнне, як любіць зазначаць найпапулярнейшы герой ін'язаскіх туалетных графіці, "Мавр сделал своё дело, Мавр садится на велосипед, разворачивается и уезжает".

Дэмі Тоўсташый

БАСОВІШЧА – ФЭСТЫВАЛЬ БЕЛАРУСКАЕ МУЗЫКІ Ў ПОЛЬШЧЫ

Ці чуў ты, шаноўны студэнт, пра фестываль беларускага року "Басовішча", што ўжо колькі год запар адбываецца ў Польшчы, непрадалёк ад Беластоку? Не? Ну, то я табе раскажу, што гэта такое. Па-перш, гэта ўтульны лес, свежае паветра і добрае надвор'е. Па-другое, гэта п'яныя ў зюзя польскія панкі, якія ўжо з самае раніцы і бацькі роднага не пазнаюць, але ўсё роўна жлуцця падозронага выгляду "RUM". Калі вы над сваім намётам вывесіце бел-чырвона-белы сцяг, то адзін з іх падыдзе да вас і, паказваючы двума пальцамі знак "вікторыя", пракрычыць "Жы-ве Бее-лаа-

русь!"

Потым — гэта смакотнае белаастоцкае піва "DOJLIDY", якое прадаецца халодным паўсюль і ў патрэбнай колькасці (адзін добры кубак каштуе 2/3 даляра, а яшчэ ў меню недарагія чыпсы з папрыкай і кілбаскі з гарчыцай).

Пасля - гэта твае новыя знаёмыя палякі, якія не могуць паверыць, што такая фэйная гарэлка, як "Два буслы", каштуе ў Беларусі толькі крыху болей за даляр. А яшчэ пазней — гэта вясковая крама, дзе самая танная і гідкая гарэлка каштуе каля 7 даляраў! Усё гэта павольна пераходзіць у

скрыготлівы гук канцэрта, дзе нейкі гурт з Любліна на працягу ўсёй песні галосіць "Жыве Беларусь!", а пад лірычныя словы мясцовага гурта "Кардон" "А мая Айчына-маці травой зарастае" палякі ў парыве душэўным радзіраюць на сабе вяртатку. А потым яшчэ шмат-шмат музыкі, ізноў піва, танцы-пога... А

працяг на ст. 7

Легенды і міфы старое “сьлясаркі”

Мікола Сьлясарскі

Гэта цэлая (хоць і маленькая) краіна — са сваёй гісторыяй, са сваімі законамі, са сваёй унутранай палітыкай і сваімі сілавымі органамі. На яе невяліччай тэрыторыі (пяць паверхаў стандартнай абшарпанай абшчажнай будыніны) пражывае каля 450 чалавек. Лічбавую розьніцу паміж нараджальнасьцю і сьмяротнасьцю вызначыць немагчыма, бо — хоць дзяцей рабіць тутка спробы прадпрымаюцца няспынна і ў розных мейсцах (нават на падзаконьніках ва ўмывальнях) — дзеці тут не нараджаюцца. Але бадай толькі сам Бог ведае, колькі іх тутка было зачата. Да мірнай спакойнай старасьці дажываць тутка таксама ніхто не застаецца, бо словы “спакой” і “сьлясарка” — абсалютна неспалучальныя рэчы. Ёсьць, праўда, выключэньні, але іх няшмат, і іхняе зьяўленьне ў гэтай краіне зьвязанае хіба толькі са службовымі абавязкамі і з пошукамі кавалка хлеба штодзённага. Насельніцтва вечназялёнае (гэта значыць: не старэе) і ў абсалютнай сваёй большасьці мае ўзрост ад 18 да 25 год. Кожны год склад жыхарства абнаўляецца, і штогод у цагляных мурах гэтага будынка нараджаюцца, жывуць і забываюцца свае міфы і легенды.

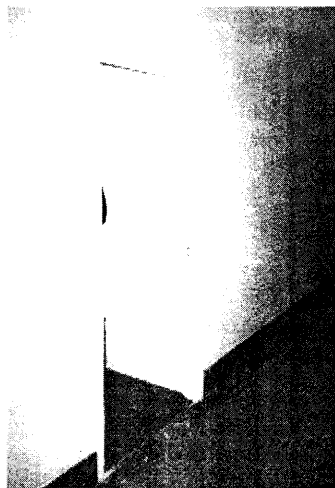
Легенда першая. Вахцёр №1 усіх часоў і народаў.

Пост ганаровай варты знаходзіцца на першым паверсе. Стаіць велічны стол-пастамэнт, а па-над ім узвышаецца постаць бабкі-вахцёркі, якая, не раўнуючы сьфінкс ля эгіпецкіх пірамідаў, пагрозьлівым позіткам сустракае любога, хто насамлеіцца наблізіцца да сьвятога сьвятых. Пад мяккае мейсца звычайна падкладваецца мяккая коўдрачка, пад ногі кідаецца маленечкі прасьценькі дыванок, каб не цягнула з бэтоннай падлогі, і бесьперапынна працуе

чорна-белы тэлевізар з вечнымі сэррыяламі, каб ня так марудна цягнуўся службовы час.

Вахцёраў тры. І ўсе вельмі розныя. І па памерах, і па натуры. Кожная па-рознаму ставіцца да жыхароў і да візіцёраў. Адная, самая вялікая, выклікае ў маладых сэрцах самыя цёплыя пачуцьці. Другая анічога, акрамя агідных думак, не выклікае. А трэцяя, акрамя агідных думак, выклікае яшчэ цэлую кучу іншага кшталту негатывных эмоцыяў. Пра гэтую трэцюю і пойдзе гаворка.

Яна, бадай, самая легендарная асоба на “сьлясарцы”, калі браць

пад увагу колькасьць легендаў, якія пра яе складзеныя. Крый, Божа, маладому, упэўненаму ў сваіх сілах і прагрэсыўнаму духу сцапіцца ў сваім натуральным памкненьні аднавіць справядлівасьць з гэтым маленечкім, хваравітым на выгляд, артадоксам. У гэтым дробненькім, сталінскай закускай, чалавечку хаваецца неверагодная энэргія і няўёмная прага служыць “чэсна”. Самага языкастага адсочыць, падпільнуе, не глядзячы на тое, колькі часу ёй для гэтага можа спатрэбіцца, і ў самы нечаканы для цябе момант выскачыць аднекуль і

выкрыкне: “Завтра зайдэш к Маріне Михайловне и отчитаешься за всё”. Марына Міхайлаўна — самы галоўны на “сьлясарцы” чалавек. Гэта камендант. І можаш не сумнявацца, што з самага раньняга ранку дакладная на цябе будзе ўжо ляжаць у яе на стале. А там будзе, што ты “...пил, дебоширил, ругался матом, развратничал” і гэтак далей. Каб ня быць галаслоўным, прывяду адзін рэальны прыклад бяз зьменаў:

“У Б... были гости и два парня не вышли до 11. Я поднялась в 11.30 и выгнала их с коридора а девушка пришла в защиту он мне помогал урну вынести.”

Такім чынам і Б..., і “девушка” трапляюць у чорны сьпіс, і наперадзе іх чакае разборка “на ковре” у каменды. Звычайна гэта заканчваецца працяглымі натацыямі, — з дапамогаю якіх цябе вучаць (дакладней, ад цябе чакаюць) вінавата апускаць вочы, — і папераджальным крыжыкам у тваёй асабістай справе.

У мяне на самым пачатку майго кватараваньня на “сьлясарцы” было такіх крыжыкаў два. Для высяленьня хапае трох. Але гэта ўжо іншая тэма. Зараз зноў вернемся да гераіні гэтае легенды. Яна, высвятляецца, нечуваная фантазёрка. Акрамя маляўнічых апісаньняў у дакладных, яна можа прадпрыняць і шэраг іншых ініцыятываў. Скажам, напісаных яшчэ за брэжнэўскімі часамі правілаў пражываньня ў інтэрнаце, што вісяць ля ўвахода, ёй можа здацца замала, і яна ахвотна дапрыдумае што-небудзь яшчэ. Ну, напрыклад, што ня можна пускаць у інтэрнат наведнікаў перад вялікімі сьвятамі, калі амаль уся абшчака разьяжджаецца па дамах. Прышэльцы, на яе думку, могуць заняцца ў апусьцелых калідорах рабаўніцтвам і разбоям, хаця на “сьлясарцы” ўжо каторы год практыкуецца сыстэма, калі па госьця трэба спусьціцца таму, да

каго ён прыйшоў, пакінуць разам зь ягоным свой дакумэнт і несьці пэрсанальную адказнасьць за паводзіны госьця на тэрыторыі лягер.., ой, даруйце, інтэрната. Крый, Божа, прыйсьці госьцю без дакумэнтаў і схібці, паспрабаваўшы прасіцца прайсьці так...

Дзеля ўласнага псыхічнага здароўя лепш у такі момант зашчыніцца, каб уратавацца ад жахлівага позірку гідры, што ўпіваецца ў цябе з-за таўсьценных акулераў, і заткнуць вушы, каб ня даць хрыпатай, але на дзіва гучнай, лаянцы параніць сваю годнасьць. Інакш натуральнай вашай рэакцыяй будзе, як гэта ўжо ня раз здаралася, агіднае "псіна", што вырвецца з вашых грудзей і пакіне свой чорны сьлед у вашым настроі да канца дня. Але памятайце, што пад сталом у бабкі ёсьць кнопка, а кнопка гэтая ад званка, што зьвініць, калі што, у пакоі курсантаў акадэміі міліцыі, што жывуць тут жа, на першым паверсе, і маюць хутка прыбегчы на дапамогу. Але для адважнай ахоўніцы грамадзкага правапарадку і ўласнай моцы можа хапіць, каб пагнацца за занадта сьмелым госьцем аж да пятага паверха, там аддыхацца, прыслушацца, дзе толькі што бразнулі дзьверы, і з разьбегу высадзіць дзьвярны блок, прагна жадаючы накрыць банду на мейсцы злачынства.

Але вось недарэчнасьць. Старэчы слых можа падвесці, і пакой можа аказацца пустым, нават без гаспадароў. У такім выпадку гераіня сыпяшаецца прычыніць дзьверы і хуценька змыцца далей ад мейсца здарэньня. Але яна не здагадваецца, што з суседняга пакоя за ёй праз шчыліну пільна назіралі вочы, і навіна хутка абегла ўсе пакоі. Пачаўся збор подпісаў у знак пратэсту супраць перавышэньня сваіх паўнамоцтваў з боку вераломнай вахцёркі. Гэтак неспадзявана зьявілася такая доўгачаканая магчымасьць пазбавіцца збрыдлай кожнаму жыхару крывасоскі. Подпісы сабралі і прызначылі сход з удзелам

самага высокага начальства. Начальства прыйшло, і першым, што яно вымавіла, было: "Ну што? Будзем рэшаць вопрос о ремонте?" Такім чынам, адразу стала ясна, што начальству даражэй: некалькі сотняў студэнтаў, якія на задніх лапках будуць хадзіць, абы толькі атрымаць мейсца ў інтэрнаце, ці энтузіяст-вахцёр, замену катораму на мізэрны аклад знайсці амаль немагчыма. На тым справа і скончылася.

Геройка-вахцёрка да сёньняшняга дня сядзіць і "праўляе ініцыятыву". Адной з апошніх такіх ініцыятываў была канфіскацыя пратэрмінаванага студэнцкага білета ў былога ініязьца, які прыйшоў на "сьлясарку" наведваць сваіх старых сяброў. Альбо яшчэ выпадак.

Позьні вечар. Ужо цёмна. Перагарэлі пробкі, і першы паверх — без сьвятла. Наведнік сыпяшаецца дамоў і хоча забраць свой дакумэнт. А яму ў адказ: "Не буду искать документ без света. Могу перепутать. Ждите или ищите свечку". Калі ласка, не сыпайцеся гыркнуць ёй у адказ што-небудзь кшталту "на іншую б патрэбу табе гэнюю свечку". Не дапаможа. Толькі ўпырсьнеце сабе ў кроў лішнюю дозу адрываліна, а гэта нядобра для вашага здароўя. На ўсе падобныя выбрыкі ў нашай трыалай бабкі ёсьць падрыхтаваная адгаворка: "Марина Михайловна приказала..."

Здараецца, што ўчынкі прафэсіянала-вартаўніка кіруюць і эканамічныя прынцыпы. Адным з асноўных абавязкаў вахцёра зьяўляецца своечасова перадаваць студэнтам весткі ад сваякоў, што звычайна паступаюць па тэлефоне. Аднак здараецца (гэта, напэўна, залежыць ад настрою вахцёра), сваяк на тым канцы лініі можа пачуць прыкладна наступнае: "Не буду я ничего писать. У меня стержни закончились. Нам, вахтерам, стержни не выдают. Мы их за свои деньги покупаем". І ўсё. Трубка кладзецца, і

размова спыняецца.

Для зручнасьці, каб у кароткай форме спасылацца ў сваіх размовах на пэрліны з практыкі старой авантурысты, студэнты, шляхам глыбокага псыхалягічнага аналізу, выпрацавалі новы тэрмін. Мы сталі называць яе "фэномэнам сінатызму", беручы пад увагу галасавыя характарыстыкі сьлясарскага фанатыка правапарадку. Сінатызм — даволі распаўсюджаная ў нашым грамадстве зьява, калі чалавечак, атрымаўшы найменшую магчымасьць дыктаваць свае ўмовы, уяўляе сябе чалавечышчам. Кампэнсация за тое, што нехта некалі доўга камандваў імі. Ходзяць чуткі, што нашая бабка была чатыры разы замужам і ні з адным з мужоў не ўжылася. Можа, менавіта таму яна такая? А можа, не ўжылася, бо такая?

Міф першы. Грандыёзная падмыўка.

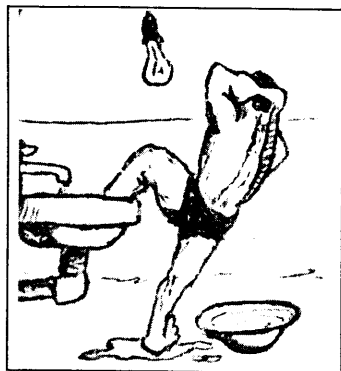
Быў сыпакотны травеньскі дзянёк. Няшчадна прыпакала сонейка, і на поўню катушку функцыянавалі патавыя залозы "сьлясарнікаў". У гэты дзень усю "сьлясарку" абляцела чутка, што будынак знаходзіцца ў аварыйным стане. Самая добрая вахцёрка па сакрэце, ледзя чутным шэптам, паведаміла адной са студэнтак, што за дзесяцігодзьдзі існаваньня будынку пад падмуркам, з-за рэгулярных закупорак каналізацыйных рынштокаў утварылася цэлае падземнае возера зь нечыстотай, і будынак можа папросту абрынуцца "ў гаўно" з усімі сваімі аселяцамі.

Пачалася паніка. Некаторыя сталі шукаць сабе прытулак на час сэсыянага марафону. Але абышлося ўсё толькі закрыцьцём душавых на рамонт. Душавыя рамантаваліся да таго рэгулярна. На працягу недзе году то мужчынская, то жаночая па чарзе зачыняліся. Мыліся ўсе ў адной. Мужчыні і жанчыны. Не, не падумайце чаго благога. Распусьты не было. Усё адбывалася цывілізавана.

Выстройваліся дзеве чаргі адпаведна полавай прыналежнасці. Пакуль мылася прыгожая палова, мужчыны мужа сядзелі на кукішках і чакалі сайго часу. Слова "палова" тут недарэчнае, бо больш за 70% насельніцтва "ссялясаркі" — гэта асобы жаночага полу. І вось гэтыя асобы, карыстаючыся з сваёй колькаснай перавагі, займалі стратэгічна вызначальны пункт на значна большы час. Прычым да іх рэгулярна падыходзілі свежыя падмацаваньні. Пасля масіраванай артпадрыхтоўкі з натрэніраванай умільнай усьмешчакі і стандартнай фразачкі: "Я хуценька", — яны, амаль без супраціву з боку сваіх апанэнтаў, прарываліся за заповітныя дзевыры.

Змучаныя бясконцымі прарывамі сваёй абароны, мужчынская частка праводзіла пасьпешлівую мабілізацыю і наладжвала барыкаду з самага магутнага і нахабнага свайго прадстаўніка Жэні. Жэня таксама выкарыстоўваўся і ў дывэрсійных апэрацыях. Каб прымусіць да ўцёкаў рэшткі варожых частак, ён засылаў за заповітныя дзевыры і гучным

басам павінен быў прайнфармаваць супраціўніка аб сваім набліжэнні. Аднак, як распядаў сам Жэня, найбольш трывалыя з жанчын амаль ніяк не рэагавалі на псыхічную атаку аж да ўваходжання ў непасрэдны кантакт.

Такім чынам, "ссялясарнікі" прайшлі грунтоўны курс маральнай падрыхтоўкі да закрыцця душавых. Ремонт працягваўся аж да лютага наступнага году. Па сутнасці гэта быў не ремонт, а будаўніцтва новых душавых пад зямлёй, каб даць магчымае сьцёкавым водам абмінуць усе магчымыя закупоркі.

Будаўнікі працавалі па-стаханавску. Па-савецку, іншым словам. Было нават і такое, што й уначы сон "ссялясарнікаў" перапыняўся ляскатам адбойных малаткоў. З пачаткам новага навучальнага году студэнты няспынна цікавіліся: "Ну, калі? Калі ўжо адчыняць душавыя?" "Через месяц, — абнадзейвала каменда. — Перед новым годом... Скоро, очень скоро... Душ уже готов, только кабинки строители-халтурщики забыли сделать". Кабінкі рабілі на працягу палутара месяцаў. Найбольш спрытным удавалася выклікаць давер у самай добрай вахцёркі, завесыці блат і тайком, познім вечарам мыцца без кабінак. Астатняя частка насельніцтва працягвала цярпліва і маўкліва чакаць, скарыўшыся сваёй горкай долі. Мужчыны па чарзе стаялі ў ганаровай варце, як піянеры на пляцы Перамогі, ля ўваходаў ва ўмывальні. Жанчыны ставілі на газ тазікі з вадой. Жанчын шмат — і тазікаў шмат. На ўсіх нават камфорак не хапала. Бывала, праўда, што ў трубах зьяўлялася цёплая вада; тады тазікаў на плітах значна менела.

Грацаг будзе

працяг, пачатак на ст. 4

нараніцы ўсё пачынаецца спачатку. Адным словам, высёла.

На жаль, летась на фестывалі беларускае музыкі з Беларусі, акрамя музыкаў — "Крамы", "Новага Неба", "Уліса" ды "Айшы" (Горадня), — з гледачоў былі толькі тры чалавекі: два мае сябры ды я. Лічу, што крывая весялосці будзе расыць з ростам колькасці прысутных аматараў рокавага фэстывалю з Беларусі.

Спадарства! Калі вы маеце замежны пашпарт і вольны час

напрыканцы ліпеня — пішыце да нас. У выпадку дастатковай колькасці "дэлегатаў", магчыма будзе замовіць аўтобус. Гэй да Басовішча!

Таму ж хто рызыкне кінуцца ў гэтую авантуру самастойна, даем некалькі парадаў:

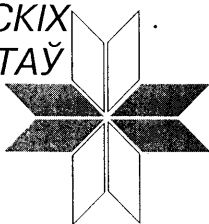
- не сьпяшайцеся набіраць з сабою шмат харчу. Польскія каўбасы значна таньней. Затое гарэлка ў іх даражэзная.

- абавязкова бярыце з сабою намёт.

– ехаць лепей праз Гародню. Каля 10 вечара зь Менску адыходзіць цягнік, а 7 раніцы вы будзеце ўжо ў Гародне. Прыкладна а 9 раніцы адтуль ідзе цягнік да Беластоку, а там ужо аўтобусам да Грудку. Ваўчары ў Гародне таньней, чым у Менску. Дарога у адзін бок вам абыйдзецца недзе ў 10 даляраў.

Дзімка з Пухавіч

ЗАДЗІНОЧАНЬНЕ БЕЛАРУСКІХ СТУДЭНТАЎ

ЗЭС — гэта арганізацыя нацыянальна-свабодных студэнтаў і аспірантаў. ЗЭС бачыць сваімі мэтамі разьвіцьцё і ўмацаваньне дзяржаўнасці Беларусі, разьвіцьцё нацыянальнай навукі, асьветы і культуры, выкаваньне новага пакаленьня беларускай інтэлігенцы. Зьмодзячы з гэтага ЗЭС ставіць перад сабой такія задачы як актыўны ўдзел у жыцці вышэйшай школы, яе рэфармаваньні, накіраваным на

паліпшэньне ўмоў, павышэньне ўзроўню і эфэктыўнасці навучаньня; пашырэньне беларускай мовы ў сферы адукацыі і навукі; пашырэньне грамадзкай актыўнасці, нацыянальнай сьвядомасці; інтэлектуальнага і культурнага ўзроўню студэнтаў; абарону правоў і інтарэсаў студэнтаў; падтрымку маладзёвых плыняў у нацыянальным культурным руху.

Музычныя клубы ў Менску

Зразумела, што большасць маладых іншагародніх ін'язуцаў пра тусовачныя мейсцы ў Менску, акрамя даражэзных дыскатэкаў кштальту "Paradise" і "Max Show", маюць яшчэ самае слабое ўяўленне. Аднак — нават і для дасведчаных — сытуацыя з музычнымі клубамі зараз здаецца забытанай. Пазачыніліся папулярныя "Салют" і "Три поросёнка", "Casper", адбылася нейкая незразумелая мэтамарфоза з "Аддис Абебой"; у такі блізкі да ін'язу і вельмі танны "Six Pistols" на Першамайскай 14 прыйшлі хлопцы з "Прамога дзеяння" і "прапанавалі" гаспадарам працаваць разам. Як вынік, клуб згарнуў сваю дзейнасць да лепшых часоў. Таму мы вырашылі, што крыху праясьніць сытуацыю зусім не зашкодзіла б.

Стабільна працуюць толькі некалькі клубаў. **"Резервация"**, бадай самы прыстойны. Ён знаходзіцца па адрасе:

вул. Бяды, 4. Гэта адрасу за ўніверсамам "Рыга". Квіткі каштуюць у межах двух зялёных па курсе. Там вельмі добры гук, стыльны інтэр'ер, ёсць бар з вельмі памяркоўнымі нацэнкамі. Ахова ажыццяўляецца міліцыяй. Часта адбываюцца прэзентацыі новых праграм ужо вядомых у Менску гуртоў. Пад гэтым жа дахам месціцца і дэнс-клуб **"Піраміда"**. Ад восьмай вечара да дванацтай ночы ці, здараецца, з дзясятай вечара і да раніцы тут ракатэкі. Добрыя гаспадары гэтых клубаў даюць таксама прытулак блудным **"Джунглям"**. Гэта рэгі-клуб, і квіткі сюды крыху даражэйшыя, да 100 тысячаў.

Клуб **"Cosmopolitan"** месціцца па адрасе:

вул. Камуністычная, 86; насупраць царквы каля гатэлю "Беларусь".

Гэта стартавая пляцоўка для ўсіх маладых менскіх гуртоў. Заля невялічкая, ня больш як на 100 чалавек. Наведнікі — пераважна нефармальныя малалеткі. Уваход за кошт аднаго бакса па курсе. Гук так сабе. Інтэр'ер як у сельскіх клубах. Бару няма, паліць у залі няможна. Найбліжэйшая крама, дзе можна узняць сабе настрой, — універсам "Старажоўскі" мэтраў за 400. Ахова — адзін міліцыянт. Але затое штотыдня па нядзелях жывыя канцэрты. Граюць звычайна па чатыры гурты. Пачатак а шостае вечара.

Клуб **"Тумблер"** знаходзіцца ў кінатэатры **"Аўрора"**, побач з гатэлем **"Арбіта"**, метро **"Пушкінская"**. Агромістая зала, кляснае абсталяванне, фэйс-кантроль, кошт каля пяці далараў па курсе. Не часцей як раз на два тыдні тут ёсць магчымасць адарвацца ў шалёным рэйве. Тут жа адбываюцца туры рок-каранацыі з жывымі канцэртамі.

Жывы гук мае мейсца час ад часу і ў клубе **"Reef"**, што знаходзіцца на **Нямізе, 30**. А так тутка звычайна

адбываюцца танцупькі.

Падрыгацца таксама можна і ў **"Пілоце"**, па **Машэрава, 105**. Аграмадная заля.

Самыя разнастайныя акцыі, ад дыскатэк да канцэртаў, арганізуюцца ў **"Аквариуме"** па **Кульман, 14**, недалёка ад **Камаароўкі**. Зразумела, публіка там збіраецца таксама вельмі разнастайная. Гук надрэнны, калі не лічыць неспадзяваных рэха-эфектаў. Кошты ад 2 да 5 зялёных па курсе. Заля вялікая, са сталкамі, нацэнкі свальваюць з ног.

Насупраць **"Валадаркі"** ёсць маленечкі падвальчык з шылдачкай **"Филин's"**. Па вечарох, пасля дзясятай, там выконваюць джазавыя імправізацыі. А па выходных, здараецца, завітвае рок-н-рольны гурт **"Метеор"**.

P.S. Спадарства, прызнайцеся, што ўсе вы ходзіце на розныя музычныя імпрэзы, аб існаванні якіх іншыя і не падазраюць. Падзяліцеся досведам і вашымі ўражаннямі праз нашу газету.

Дзякуем за дапамогу

ў падрыхтоўцы гэтага матэрыялу **максу**

Паседжаньні
студэнтаў
Лінгвістычнага
Універсытэту
праходзяць
кожную пятніцу
ў 17.30 у
памяшканьні
Таварыства
Беларускай
Мовы, па
адрасу
Румянцава, 13
(на супраць
МДЗЛУ)

Заснавальнікі:
ЗБС ЛУ,
Дзімка з Пухавіч,
Мікола Сьлясарскі,
Лянуа Дэво

Мастацкае
афармленьне:
Гарыня з Палесься

Паштовая скрыпка:
Менск-50, а/с 493

Каітакты тэлефон:
тел. 2 32 69 67

Наклад: 499 ас.